

СТАНОВИЩЕ
от
ПРОФ. Д-Р ИВАН НИКОЛАЕВ СТАЙКОВ, д.м.
Началник Клиника по Неврология и Медицина на Съня,
Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда, София

**НА ОСНОВАНИЕ ЗАПОВЕД № РД- 26-1166/05.05.2021 Г. НА ИЗПЪЛНИТЕЛНИЯ
ДИРЕКТОР НА УМБАЛСМ „Н. И. ПИРОГОВ“, ПРОФ. Д-Р А. БАЛТОВ, ДМ, СЪМ
ИЗБРАН ЗА ВЪНШЕН ЧЛЕН НА НАУЧНО ЖУРИ ДА ПРЕДСТАВЯ СТАНОВИЩЕ**

**ОТНОСНО: КОНКУРС ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ
„ДОЦЕНТ“ – В ОБЛАСТ НА ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ 7. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И СПОРТ
ПО ПРОФЕСИОНАЛНО НАПРАВЛЕНИЕ 7.1 МЕДИЦИНА И НАУЧНА
СПЕЦИАЛНОСТ „НЕВРОЛОГИЯ“, ЗА НУЖДИТЕ НА ОТДЕЛЕНИЕ ПО НЕРВНИ
БОЛЕСТИ ПРИ УМБАЛСМ „Н. И. ПИРОГОВ“ ЕАД, ГР. СОФИЯ, ОБЯВЕН В ДВ БР.
19/05.03.2021 Г.**

В конкурса участва един кандидат – **Д-Р МАРИЯ ИВАНОВА ДИМИТРОВА, д.м.**, която е представила необходимите документи съобразно критериите за присъждане на научни степени и заемане на академични длъжности от Правилника за развитие на академичния състав в УМБАЛСМ „Н. И. ПИРОГОВ“ ЕАД – гр. София.

1. Биографични данни, образование, квалификация:

Д-р Мария Димитрова е родена през 1983 година в гр. Русе. Завършила е математическа гимназия “Баба Тонка“ в гр. Русе, а през 2007 г. завършва медицина в Медицински Университет - гр. София. През 2008 г. след конкурс започва специализация в Клиника по нервни болести- Военномедицинска академия (ВМА) в гр. София. Придобива специалност нервни болести през 2013 година. Д-р Димитрова притежава свидетелство за високоспециализирана дейност по „Невросонология“, придобито през 2014 г. От 2016 г. е военнослужещ в Българската армия, а през 2017 година е зачислена като асистент в Клиника по нервни болести, ВМА, гр. София. През 2018 година защитава дисертационен труд на тема „Невропсихологични нарушения при обструктивна сънна апнея“. От същата година година е началник на отделение по нервни болести на УМБАЛСМ “Н.И.Пирогов“, като завършва и магистратура по специалност „обществено здраве и здравен мениджмънт“ към Медицински университет, гр. София.

Д-р Димитрова е преминала редица курсове и специализации по невропсихология и невросонология.

Член е на Българското дружество по неврология, на Българското дружество по невросонология и мозъчна хемодинамика, на Българско дружество по сомнология, на Европейско дружество по невросонология и мозъчна хемодинамика и на Българския лекарски съюз

2. Научно-изследователска дейност, научни приноси:

Д-р Димитрова е представила внушителна научна продукция от общо 79 научни труда, в това число един дисертационен труд (с автореферат), една самостоятелна монография-хабилитационен труд, 35 научни публикации, 6 от тях в списание с импакт фактор, 21 участия с доклади и постери в национални научни конгреси и конференции, като 16 от тях са с публикувани резюмета, 21 участия в международни форуми, като 18 от тях са с публикувани резюмета - 12 в списания с импакт фактор. В над 40% (34) от научните трудове д-р Димитрова е първи автор, а над 60% (48) от тях са публикувани след придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

Прави впечатление много точното и ясно разпределение на научните трудове, което улеснява значително оценяването им.

Едно от широко застъпените направления в научната дейност на кандидатката е свързано с обструктивната сънна апнея (OSA) и нейните последствия в невропсихологичен и когнитивен аспект. На тази научна тема е посветен и дисертационния труд.

Обструктивна сънна апнея, невропсихологични и когнитивни последствия (I, III 5, 6, 10, 14, 21; IV 4.1.4, 4.2.4, 4.2.5, 4.2.7, 4.2.9, 4.2.10, 4.2.11):

В своя дисертационен труд – невропсихологични нарушения при OSA д-р Димитрова потвърждава наличието на невропсихологични нарушения при пациентите с OSA, детайлно оценява екзекутивните функции на тази група пациенти и потвърждава наличието на екзекутивни нарушения при тях. Кандидатката прилага широк обхват от подходящи тестове за оценка на екзекутивното функциониране при пациенти с OSA, като предлага и кратка невропсихологична батерия, която да се въведе в рутинното оценяване на тези пациенти. Съчетавайки литературните данни със собствения опит в поредица от оригинални статии и научни участия, д-р Димитрова доказва, че най-тежък е дефицита при пациентите с OSA по отношение на психомоторната скорост и екзекутивни функции, главно по отношение на превключване към бързо променящи се

задачи и между различни стимули, избор на стратегия и справяне с комплексни задачи. Тези изводи и резултати имат значим научно-теоретичен и приложен характер, като някои от тях са с оригинален принос към българската наука.

Друго широко застъпено направление в научната активност на д-р Димитрова е свързано с мозъчно-съдовите заболявания, като на тях е посветена както монографията-хабилитационен труд, така и поредица от научни публикации и доклади.

Мозъчно-съдови заболявания (II, III 7, 20, 22, 25, 28, 34; IV 4.1.6, 4.1.7, 4.1.8, 4.1.9, 4.1.10, 4.1.11, 4.1.12, 4.1.14, 4.1.20, 4.1.21; IV4.2.3, 4.2.6, 4.2.12, 4.2.14):

Монографията „диагностични и терапевтични подходи при криптоцен мозъчен инсулт“ е посветена на дефиницията, епидемиологията, генезата, диференциалната диагноза и терапевтични насоки при инсулти с неясна етиология. Тя подробно разглежда

редките причини за исхемични мозъчни инсулти, които дълго време могат да останат неразпознати. Кандидатката споделя собствен материал - пациенти с редки причини за исхемични инсулти и обобщава голям брой етиологични и патогенетични фактори за възникване им. Този труд има теоретичен и научно-практически принос за българската неврология. В поредица от научни публикации и доклади д-р Димитрова задълбочено разглежда съвременните концепции за първична и вторична профилактика на мозъчните инсулти, като предлага и комплекс за немедикаментозна профилактика на мозъчно-съдови заболявания. В други публикации кандидатката представя ролята на вторичната профилактика на инсултите с новите перорални антикоагуланти, съвременната диагностика и лечение на мозъчни венозни тромбози, имунологичните аспекти на исхемичните инсулти. Тези научни трудове са главно с приложен характер.

Част от публикациите са насочени към невропсихологичните промени и терапевтичните възможности при пациенти с множествена склероза.

Множествена склероза (III 9, 18, 23, 24, 31, 35; IV 4.2.1):

Д-р Мария Димитрова разглежда подробно различни аспекти на психологическия профил и когнитивните промени при болните с множествена склероза, съвременните патогенетично обосновани терапевтични стратегии, показанията за приложение и възможните огранични ефекти при лечение с диметил фумарат и окрелизумаб, лечението на пристъп на оптикомиелит, като тези разработки имат научно-практически характер.

COVID-19 (III 30, III33, III26, IV 4.2.19, 4.2.20):

В няколко научни статии и доклади на конференции, д-р Димитрова споделя собствени наблюдения и прави обобщения за неврологичните усложнения при пациенти с Ковид 19. Тази тема е изключително актуална, а описанията са с сериозен приложен характер.

Научната продукция представена от д-р Мария Димитрова за участие в конкурса не само покрива, но и значително надхвърля минималните изискуеми наукометрични критерии за заемане на академичната длъжност „Доцент“, определени от Правилника за развитие на академичния състав на УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“.

3. Цитиране на публикациите на кандидата в националната и чуждестранна литература (публикационен имидж):

Според официалната справка научните трудовете на д-р Димитрова са цитирани 18 пъти в български научни издания.

4. Учебно-преподавателска дейност:

В отделението по нервни болести към УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“, на което д-р Димитрова е ръководител, кандидатката обучава седем специализанти по специалност «Нервни болести» и провежда лекции и практически упражнения по специфични състояния в неврологията на студенти 4-ти курс медицина.

5. Заключение:

Несъмнено д-р Мария Димитрова е изграден практик, учен и преподавател в областта на неврологията, като умело съчетава научно-изследователската и учебно-преподавателската работа в процеса на професионалната си дейност.

Въз основа на значимостта на представените от д-р Димитрова материали по конкурса, нейните научно-изследователски, научни-теоретични и научно-приложни приноси, съчетани с разнообразна клинична, учебна и учебно-преподавателска дейност, считам, че кандидатката отговаря напълно на задължителните и специфични условия и наукометрични критерии за присъждане на научната степен и заемане на академична длъжност „ДОЦЕНТ“ към УМБАЛСМ „Н. И. ПИРОГОВ“.

Всичко това ми дава основание убедено да дам **положително становище** и да препоръчам на уважаемите членове на Научното жури да подкрепят кандидатурата на **д-р Мария Иванова Димитрова**, дм за присъждане на академичната длъжност

„ДОЦЕНТ“ в област на висше образование 7. „Здравеопазване и спорт“, по професионално направление 7.1 „Медицина“ и научна специалност „Неврология“ към УМБАЛСМ „Н. И. ПИРОГОВ“, ЕАД, ГР. СОФИЯ.

гр. София
09.06.2021 г.

С уважение:
Проф. д-р Ив. Стайков, д.м.

